

Alisher Navoiy nomidagi

Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti

o‘zbek tili ta’limi fakulteti

Psixologiya va sotsiologiya kafedrası

sotsiologiya yo‘nalishi 3-bosqich talabasi

Suvonqulova Gulnoza

Annotatsiya: *Mazkur ilmiy maqolada yosh oilalarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlashning huquqiy, ijtimoiy va iqtisodiy asoslari tahlil qilinadi. Yosh oilalarni himoya qilishga qaratilgan davlat siyosati, qonun hujjatlari, ijtimoiy dasturlar hamda yosh oilalarda uchraydigan muammolar ilmiy yondashuv asosida yoritiladi. Shuningdek, yosh oilalarni mustahkamlash orqali jamiyat barqarorligini ta‘minlash masalalari ham ko‘rib chiqiladi. Maqola natijalarida yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash davlat rivojlanishining muhim omillaridan biri ekanligi asoslab beriladi.*

Kalit so‘zlar: *yosh oila, davlat himoyasi, ijtimoiy siyosat, oila instituti, yoshlar siyosati, uy-joy siyosati, ijtimoiy himoya, demografiya, oila barqarorligi.*

KIRISH

Oila jamiyatning asosiy ijtimoiy institutlaridan biri bo‘lib, inson hayotining muhim bosqichlarini o‘zida mujassamlashtiradi. Ayniqsa yosh oilalar jamiyat taraqqiyotida muhim rol o‘ynaydi. Chunki aynan yosh oilalarda yangi avlod shakllanadi, milliy qadriyatlar davom ettiriladi va jamiyatning kelajak rivoji belgilanadi.

Bugungi kunda yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash masalasi davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Davlat tomonidan yosh oilalarni ijtimoiy himoya qilish, ularning turmush darajasini oshirish, uy-joy bilan ta‘minlash va bandligini qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Yosh oilalarning barqaror rivojlanishi nafaqat ijtimoiy, balki iqtisodiy jihatdan ham muhim hisoblanadi. Chunki yosh oilalar mamlakatning demografik rivojlanishiga, iqtisodiy o‘sishiga va ijtimoiy barqarorligiga bevosita ta‘sir ko‘rsatadi. Shu sababli yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash va ularni himoya qilish masalasi ilmiy tadqiqotlarda ham alohida e‘tibor qaratiladigan yo‘nalishlardan biri hisoblanadi.

Mazkur maqolaning maqsadi yosh oilalarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini o‘rganish, ularning huquqiy asoslarini tahlil qilish va yosh oilalarni mustahkamlash yo‘llarini ilmiy jihatdan asoslab berishdan iborat.

1. Yosh oilalarni davlat tomonidan himoya qilishning huquqiy asoslari.

Yosh oilalarni davlat tomonidan himoya qilish har bir zamonaviy davlatning muhim ijtimoiy siyosiy vazifalaridan biri hisoblanadi. Oila jamiyatning asosiy ijtimoiy instituti sifatida jamiyat barqarorligi, demografik rivojlanish va ma‘naviy qadriyatlarning davomiyligini ta‘minlaydi. Ayniqsa yosh oilalar jamiyatda yangi ijtimoiy munosabatlarni

shakllantiruvchi va kelajak avlodni tarbiyalovchi asosiy muhit hisoblanadi. Shu sababli davlat yosh oilalarning huquqiy himoyasini ta'minlash uchun maxsus qonunchilik tizimini yaratadi.

Yosh oilalarni himoya qilishning huquqiy asoslari bir nechta normativ-huquqiy hujjatlar orqali tartibga solinadi. Ularning eng asosiylari Konstitutsiya, Oila kodeksi, yoshlar siyosatiga oid qonunlar, ijtimoiy himoya tizimi hamda davlat dasturlaridan iborat.

Avvalo, yosh oilalarni himoya qilishning asosiy huquqiy manbasi Konstitutsiya hisoblanadi. Konstitutsiyada oila jamiyatning asosiy bo'g'ini sifatida e'tirof etilib, davlat tomonidan himoya qilinishi belgilangan¹. Bu norma oilaning jamiyatdagi ahamiyatini ko'rsatadi va davlat organlari tomonidan oilani qo'llab-quvvatlash majburiyatini belgilaydi. Konstitutsiyada shuningdek onalik, bolalik va oilaning davlat himoyasida ekanligi alohida ta'kidlangan. Bu esa yosh oilalar uchun muhim huquqiy kafolat hisoblanadi.

Konstitutsiyada fuqarolarning nikohdan o'tish huquqi, oilaviy hayotni erkin tashkil etish huquqi ham ta'minlangan. Nikoh faqat tomonlarning ixtiyoriy roziligi asosida tuzilishi belgilangan. Bu esa oilaning mustahkamligi va barqarorligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi².

Yosh oilalarni himoya qilishning yana bir muhim huquqiy manbasi Oila kodeksi hisoblanadi. Mazkur kodeks oilaviy munosabatlarni huquqiy jihatdan tartibga soluvchi asosiy hujjat hisoblanadi. Unda nikoh tuzish, er-xotin huquqlari, ota-onalar va farzandlar o'rtasidagi munosabatlar hamda oilaviy nizolarni hal qilish tartibi belgilangan.

Oila kodeksiga ko'ra, er-xotin oilada teng huquqlarga ega bo'lib, ular oilaviy hayotni birgalikda tashkil etish, farzandlarni tarbiyalash va oilaning moddiy ta'minoti uchun mas'uldir. Bu norma yosh oilalarda tenglik va hamkorlik tamoyillarini mustahkamlaydi.

Shuningdek, Oila kodeksida ota-onalarning farzandlar oldidagi majburiyatlari ham aniq belgilangan. Ota-onalar farzandlarning sog'lom, barkamol bo'lib ulg'ayishi uchun zarur sharoit yaratishi shart. Bu norma yosh oilalarda farzand tarbiyasiga mas'uliyatni oshiradi.

Yosh oilalarni himoya qilish tizimida yoshlar siyosati ham muhim o'rin tutadi. Davlat yoshlarni qo'llab-quvvatlash orqali yosh oilalarni ham rivojlantirishga alohida e'tibor qaratadi. Yoshlar siyosati doirasida yoshlarning ta'lim olishi, ish bilan ta'minlanishi va ijtimoiy himoyasi ta'minlanadi.

Yosh oilalarni qo'llab-quvvatlash bo'yicha davlat siyosati quyidagi asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

- yosh oilalarning ijtimoiy himoyasini kuchaytirish;
- uy-joy bilan ta'minlash;
- bandlikni ta'minlash;
- ijtimoiy yordam ko'rsatish;
- sog'lom avlodni tarbiyalash.

¹ O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.

² Konstitutsiyada oila va nikohga oid normalar.

Davlat tomonidan amalga oshirilayotgan bu chora-tadbirlar yosh oilalarning barqaror rivojlanishiga yordam beradi.

Yosh oilalarni himoya qilish tizimida ijtimoiy himoya qonunchiligi ham muhim ahamiyatga ega. Ijtimoiy himoya tizimi orqali kam ta’minlangan yosh oilalarga moddiy yordam, nafaqalar va turli imtiyozlar beriladi. Bu esa yosh oilalarning iqtisodiy barqarorligini ta’minlashga xizmat qiladi³.

Shuningdek, davlat tomonidan uy-joy siyosati doirasida yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash muhim hisoblanadi. Uy-joy bilan ta’minlash yosh oilalar uchun eng muhim masalalardan biridir. Shu sababli davlat tomonidan imtiyozli ipoteka kreditlari, subsidiyalar va turli uy-joy dasturlari amalga oshirilmoqda.

Uy-joy siyosatining asosiy maqsadi yosh oilalarga mustaqil hayot boshlash uchun qulay sharoit yaratishdan iborat. Bu esa oilaning mustahkam bo‘lishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Bundan tashqari, yosh oilalarni himoya qilishda davlat dasturlari muhim rol o‘ynaydi. Davlat tomonidan qabul qilinayotgan ijtimoiy dasturlar yosh oilalarning turmush darajasini oshirishga qaratilgan. Bu dasturlar orqali yosh oilalarga ta’lim, sog‘liqni saqlash, bandlik va ijtimoiy xizmatlardan foydalanish imkoniyati yaratiladi⁴.

Mutaxassislarining fikriga ko‘ra, yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash tizimi qanchalik rivojlangan bo‘lsa, jamiyatda ijtimoiy barqarorlik shunchalik mustahkam bo‘ladi. Shu sababli ko‘plab davlatlarda yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash alohida siyosat darajasiga ko‘tarilgan.

Yosh oilalarni himoya qilish nafaqat huquqiy, balki ijtimoiy va ma’naviy jihatdan ham muhim hisoblanadi. Chunki oila institutining mustahkamligi jamiyatning barqaror rivojlanishiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Yosh oilalarda sog‘lom muhit shakllanishi kelajak avlodning barkamol bo‘lib yetishishiga xizmat qiladi.

Shu sababli yosh oilalarni davlat tomonidan himoya qilish tizimini yanada rivojlantirish, qonunchilikni takomillashtirish va ijtimoiy dasturlarni kengaytirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

2. Yosh oilalarni ijtimoiy-iqtisodiy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari

Yosh oilalarni ijtimoiy-iqtisodiy jihatdan qo‘llab-quvvatlash davlat ijtimoiy siyosatining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Yosh oila turmushning dastlabki bosqichida ko‘plab iqtisodiy va ijtimoiy qiyinchiliklarga duch keladi. Masalan, uy-joy masalasi, doimiy ish o‘rnining mavjudligi, daromadning barqarorligi, farzandlarni tarbiyalash uchun zarur sharoit yaratish kabi omillar yosh oilaning mustahkamligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Shu sababli davlat yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash uchun maxsus mexanizmlar ishlab chiqadi va ularni amaliyotga joriy etadi.

Yosh oilalarni ijtimoiy-iqtisodiy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari bir nechta asosiy yo‘nalishlarni o‘z ichiga oladi. Bular uy-joy bilan ta’minlash, moddiy yordam ko‘rsatish,

³ Ijtimoiy himoya tizimi bo‘yicha normativ-huquqiy hujjatlar.

⁴ Oila va yoshlarni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha davlat dasturlari.

bandlikni ta'minlash, tadbirkorlikni rivojlantirish, ta'lim va sog'liqni saqlash xizmatlariga keng imkoniyat yaratish kabi tizimlardan iborat.

Avvalo, yosh oilalarni qo'llab-quvvatlashning eng muhim yo'nalishlaridan biri uy-joy bilan ta'minlash hisoblanadi. Uy-joy muammosi yosh oilalarda eng ko'p uchraydigan ijtimoiy muammolardan biridir. Shu sababli davlat tomonidan uy-joy siyosati doirasida yosh oilalar uchun imtiyozli sharoitlar yaratiladi. Jumladan, ipoteka kreditlari, subsidiyalar va yangi uy-joy dasturlari yosh oilalarning turmush sharoitini yaxshilashga xizmat qiladi⁵.

Uy-joy bilan ta'minlash tizimi yosh oilalarga mustaqil hayot boshlash uchun muhim imkoniyat yaratadi. Bu esa o'z navbatida oilaning barqaror bo'lishiga, ajrimlar sonining kamayishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Yosh oilalarni qo'llab-quvvatlashning yana bir muhim mexanizmi moddiy yordam tizimi hisoblanadi. Davlat tomonidan kam ta'minlangan yosh oilalarga turli ijtimoiy nafaqalar, moddiy yordamlar va subsidiyalar beriladi. Ayniqsa bolali oilalarni qo'llab-quvvatlash ijtimoiy siyosatning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Moddiy yordam tizimi yosh oilalarning turmush darajasini oshirish, ijtimoiy tenglikni ta'minlash va kambag'allik darajasini kamaytirishga xizmat qiladi. Bu yordamlar ko'pincha ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar uchun mo'ljallangan bo'ladi.

Yosh oilalarni iqtisodiy jihatdan qo'llab-quvvatlashda bandlikni ta'minlash alohida ahamiyatga ega. Barqaror daromad manbai yosh oilaning mustahkamligi uchun muhim omil hisoblanadi. Shu sababli davlat tomonidan yoshlarni ish bilan ta'minlashga qaratilgan turli dasturlar amalga oshiriladi.

Bandlikni ta'minlash bo'yicha amalga oshiriladigan chora-tadbirlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- yangi ish o'rinlari yaratish;
- kasb-hunar o'qitish markazlarini tashkil etish;
- yosh mutaxassislarni ishga joylashtirish;
- mehnat bozorida yoshlar bandligini oshirish.

Bu mexanizmlar yosh oilalarning iqtisodiy mustaqilligini ta'minlashga yordam beradi.

Shuningdek, yosh oilalarni qo'llab-quvvatlashda tadbirkorlikni rivojlantirish muhim rol o'ynaydi. Davlat yosh oilalar o'rtasida tadbirkorlik faoliyatini rag'batlantirish uchun imtiyozli kreditlar, grantlar va moliyaviy yordamlar ajratadi⁶.

Tadbirkorlik yosh oilalar uchun qo'shimcha daromad manbai yaratadi va ularning iqtisodiy barqarorligini oshiradi. Bundan tashqari, tadbirkorlikni rivojlantirish mamlakat iqtisodiyotining rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Yosh oilalarni qo'llab-quvvatlashda ta'lim tizimi ham muhim o'rin tutadi. Ta'lim yosh oilalarning kelajakdagi iqtisodiy imkoniyatlarini kengaytiradi. Shu sababli davlat tomonidan yosh oilalarga ta'lim olish, malaka oshirish va kasbiy rivojlanish uchun keng imkoniyatlar yaratiladi.

⁵ Uy-joy siyosati va ipoteka kreditlari bo'yicha davlat dasturlari.

⁶ Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash va imtiyozli kreditlar bo'yicha qarorlar.

Ta’lim tizimi orqali yoshlar zamonaviy kasblarni egallaydi, bu esa ularning mehnat bozorida raqobatbardoshligini oshiradi.

Bundan tashqari, yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlashda sog‘liqni saqlash tizimi ham muhim ahamiyatga ega. Davlat tomonidan onalik va bolalikni himoya qilish, tibbiy xizmatlarni rivojlantirish, reproduktiv salomatlikni ta’minlashga alohida e’tibor qaratiladi.

Sog‘liqni saqlash tizimining rivojlanishi yosh oilalarda sog‘lom muhit shakllanishiga yordam beradi. Ayniqsa yosh onalar va bolalarning salomatligini himoya qilish muhim vazifa hisoblanadi.

Shuningdek, yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlashda ijtimoiy xizmatlar tizimi ham muhim rol o‘ynaydi. Bu tizim orqali oilalarga psixologik yordam, maslahat xizmatlari va ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash ko‘rsatiladi.

Ijtimoiy xizmatlar tizimi yosh oilalarda yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan muammolarni erta aniqlash va ularni bartaraf etishga yordam beradi. Bu esa oilaning mustahkamligini ta’minlashga xizmat qiladi.

Mutaxassislar fikriga ko‘ra, yosh oilalarni ijtimoiy-iqtisodiy qo‘llab-quvvatlash tizimi qanchalik rivojlangan bo‘lsa, jamiyatda ijtimoiy barqarorlik shunchalik yuqori bo‘ladi. Chunki yosh oilalar jamiyatning demografik va iqtisodiy rivojlanishida muhim rol o‘ynaydi.

Shu sababli davlat tomonidan yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash tizimini yanada takomillashtirish, yangi dasturlar ishlab chiqish va mavjud mexanizmlarni rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

3. Yosh oilalarni mustahkamlashda davlat siyosatining ahamiyati

Yosh oilalarni mustahkamlash masalasi zamonaviy jamiyat rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi. Oila jamiyatning asosiy ijtimoiy instituti sifatida insonning shakllanishi, ijtimoiylashuvi va ma’naviy qadriyatlarining rivojlanishida muhim rol o‘ynaydi. Ayniqsa yosh oilalar jamiyatning demografik rivojlanishi va kelajak avlod tarbiyasida asosiy omil hisoblanadi. Shu sababli davlat siyosatida yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash va ularni mustahkamlashga alohida e’tibor qaratiladi.

Davlat siyosatining asosiy maqsadi yosh oilalar uchun barqaror ijtimoiy-iqtisodiy sharoit yaratish, ularning huquqiy himoyasini ta’minlash va farovon hayot kechirish imkoniyatlarini kengaytirishdan iborat. Bu siyosat orqali yosh oilalarning turmush darajasi oshiriladi, ijtimoiy muammolar kamayadi va jamiyatda barqarorlik mustahkamlanadi⁷.

Yosh oilalarni mustahkamlashda davlat siyosatining muhim yo‘nalishlaridan biri oilani qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan qonunchilikni rivojlantirish hisoblanadi. Davlat tomonidan qabul qilinayotgan qonunlar va normativ hujjatlar oilaviy munosabatlarni tartibga soladi, er-xotin huquqlari va majburiyatlarini belgilaydi hamda oilaning ijtimoiy himoyasini ta’minlaydi.

⁷ Davlatning ijtimoiy siyosati va oila institutini rivojlantirishga oid ilmiy tadqiqotlar.

Huquqiy asoslarning mustahkam bo‘lishi yosh oilalarda barqarorlikni ta‘minlashga xizmat qiladi. Chunki qonunchilik oilaviy nizolarni hal qilish, farzandlar huquqlarini himoya qilish va ijtimoiy adolatni ta‘minlashda muhim rol o‘ynaydi.

Davlat siyosatining yana bir muhim yo‘nalishi yosh oilalarni iqtisodiy jihatdan qo‘llab-quvvatlashdir. Iqtisodiy barqarorlik oilaning mustahkam bo‘lishida hal qiluvchi omillardan biridir. Shu sababli davlat tomonidan yosh oilalarning daromad manbalarini kengaytirish, bandlikni oshirish va tadbirkorlikni rivojlantirishga qaratilgan dasturlar amalga oshirilmoqda⁸.

Iqtisodiy qo‘llab-quvvatlash yosh oilalarda quyidagi ijobiy natijalarga olib keladi:
turmush darajasining oshishi;
moliyaviy muammolarning kamayishi;
oilaviy nizolarning kamayishi;
farzandlar uchun qulay sharoit yaratilishi.

Shuningdek, yosh oilalarni mustahkamlashda davlat tomonidan amalga oshirilayotgan uy-joy siyosati ham muhim ahamiyatga ega. Uy-joy oilaning barqaror hayot kechirishi uchun asosiy shartlardan biri hisoblanadi. Shu sababli davlat tomonidan yosh oilalar uchun imtiyozli ipoteka kreditlari, subsidiyalar va uy-joy dasturlari amalga oshirilmoqda.

Uy-joy bilan ta‘minlangan yosh oilalar o‘z hayotini barqaror rejalashtira oladi, bu esa oila mustahkamligiga ijobiy ta‘sir ko‘rsatadi.

Yosh oilalarni mustahkamlashda davlat siyosatining muhim yo‘nalishlaridan yana biri ma‘naviy va tarbiyaviy ishlarni rivojlantirishdir. Davlat tomonidan yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash, oilaviy qadriyatlarni targ‘ib qilish hamda sog‘lom turmush tarzini shakllantirishga qaratilgan tadbirlar amalga oshiriladi.

Bu tadbirlar yosh oilalarda o‘zaro hurmat, mas‘uliyat va hamjihatlikni mustahkamlashga yordam beradi. Ayniqsa yoshlar o‘rtasida oilaning muqaddasligi, otanaga hurmat va farzand tarbiyasiga e‘tibor qaratish muhim hisoblanadi.

Bundan tashqari, yosh oilalarni mustahkamlashda ijtimoiy xizmatlar tizimi ham muhim rol o‘ynaydi. Ijtimoiy xizmatlar oilalarga psixologik yordam ko‘rsatish, maslahatlar berish va turli muammolarni hal qilishga yordam beradi⁹.

Masalan, oilaviy nizolarni bartaraf etish, ajrimlarning oldini olish, yosh oilalarga maslahat berish kabi xizmatlar oilaning mustahkam bo‘lishiga xizmat qiladi.

Davlat siyosatining yana bir muhim yo‘nalishi sog‘lom avlodni tarbiyalashga qaratilgan dasturlarni amalga oshirishdir. Yosh oilalarda sog‘lom muhitni shakllantirish kelajak avlodning barkamol bo‘lib ulg‘ayishiga yordam beradi. Shu sababli davlat tomonidan onalik va bolalikni himoya qilish, sog‘liqni saqlash tizimini rivojlantirish hamda tibbiy xizmatlarni yaxshilashga alohida e‘tibor qaratiladi.

Mutaxassislarning fikriga ko‘ra, yosh oilalarni mustahkamlashga qaratilgan davlat siyosati jamiyat rivojlanishiga katta ta‘sir ko‘rsatadi. Mustahkam oilalar jamiyatda ijtimoiy

⁸ Bandlik va tadbirkorlikni rivojlantirish bo‘yicha davlat dasturlari.

⁹ Ijtimoiy xizmatlar tizimi to‘g‘risidagi normativ-huquqiy hujjatlar.

5-Aprel, 2026-yil

barqarorlikni ta’minlaydi, demografik rivojlanishni qo‘llab-quvvatlaydi va iqtisodiy o‘shishga hissa qo‘shadi.

Shuningdek, yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash orqali ajrimlar sonini kamaytirish, ijtimoiy muammolarni bartaraf etish va jamiyatda sog‘lom muhitni shakllantirish mumkin.

Shu sababli yosh oilalarni mustahkamlashga qaratilgan davlat siyosatini yanada rivojlantirish, yangi ijtimoiy dasturlar ishlab chiqish va mavjud mexanizmlarni takomillashtirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

XULOSA

Yuqoridagi tahlillar shuni ko‘rsatadiki, yosh oilalar jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biri hisoblanadi. Oila insonning ijtimoiylashuvi, ma’naviy shakllanishi va kelajak avlodni tarbiyalash jarayonida asosiy muhit vazifasini bajaradi. Ayniqsa yosh oilalar jamiyatning demografik rivojlanishi, iqtisodiy barqarorligi hamda ijtimoiy taraqqiyotida muhim rol o‘ynaydi. Shu sababli yosh oilalarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash har bir davlat ijtimoiy siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi.

Tadqiqot jarayonida yosh oilalarni himoya qilishning huquqiy asoslari, ijtimoiy-iqtisodiy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari hamda yosh oilalarni mustahkamlashda davlat siyosatining ahamiyati tahlil qilindi. Ushbu tahlillar natijasida shuni ta’kidlash mumkinki, davlat tomonidan yaratilayotgan huquqiy va ijtimoiy sharoitlar yosh oilalarning barqaror rivojlanishiga katta ta’sir ko‘rsatadi.

Avvalo, yosh oilalarni himoya qilishning huquqiy asoslari muhim ahamiyatga ega. Konstitutsiya, Oila kodeksi va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar oilani himoya qilish, er-xotin tengligini ta’minlash, ota-onalar va farzandlar huquqlarini belgilash orqali oilaviy munosabatlarning barqarorligini ta’minlaydi. Huquqiy tizimning mavjudligi yosh oilalarga ishonch va himoya kafolatini beradi.

Ikkinchidan, yosh oilalarni ijtimoiy-iqtisodiy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari ularning turmush darajasini oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Uy-joy bilan ta’minlash, bandlikni ta’minlash, tadbirkorlikni rivojlantirish, moddiy yordam va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yosh oilalarning iqtisodiy barqarorligini ta’minlaydi. Iqtisodiy barqarorlik esa o‘z navbatida oilaning mustahkam bo‘lishiga yordam beradi.

Shuningdek, davlat siyosati yosh oilalarni ma’naviy va ijtimoiy jihatdan qo‘llab-quvvatlashga ham qaratilgan. Oilaviy qadriyatlarni rivojlantirish, yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash, psixologik yordam xizmatlarini tashkil etish kabi chora-tadbirlar yosh oilalarda sog‘lom muhitni shakllantirishga xizmat qiladi. Bu esa ajrimlar sonining kamayishiga va oilaning mustahkam bo‘lishiga yordam beradi.

Yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlashning yana bir muhim jihati — bu kelajak avlodni tarbiyalash bilan bog‘liqdir. Mustahkam va barqaror oilalarda sog‘lom, bilimli va ma’naviy yetuk avlod voyaga yetadi. Bunday avlod esa jamiyat rivojlanishining asosiy omillaridan biri hisoblanadi.

Tadqiqot natijalariga ko‘ra, yosh oilalarni qo‘llab-quvvatlash quyidagi natijalarga olib keladi:

jamiyatda ijtimoiy barqarorlik mustahkamlanadi;

5-Aprel, 2026-yil

demografik rivojlanish ta’minlanadi;
iqtisodiy faol aholi soni ortadi;
oilaviy nizolar va ajrimlar kamayadi;
sog’lom va barkamol avlod tarbiyalanadi.

Shu bilan birga, yosh oilalar duch kelayotgan ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, uy-joy yetishmasligi, moliyaviy qiyinchiliklar, ish bilan ta’minlanish muammolari hamda oilaviy tajriba yetishmasligi kabi omillar yosh oilalarning barqarorligiga ta’sir ko’rsatishi mumkin. Shu sababli davlat tomonidan amalga oshirilayotgan siyosatni yanada takomillashtirish zarur.

Kelajakda yosh oilalarni qo’llab-quvvatlash tizimini yanada rivojlantirish uchun quyidagi yo’nalishlarga e’tibor qaratish maqsadga muvofiq hisoblanadi:

yosh oilalar uchun uy-joy dasturlarini kengaytirish;
bandlikni oshirish va yangi ish o’rinlarini yaratish;
yosh oilalarga mo’ljallangan ijtimoiy dasturlarni rivojlantirish;
oilaviy maslahat va psixologik xizmatlarni kengaytirish;
yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash tizimini takomillashtirish.

Umuman olganda, yosh oilalarni davlat tomonidan qo’llab-quvvatlash jamiyat rivojlanishining muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Davlat tomonidan amalga oshirilayotgan siyosat yosh oilalarning barqaror hayot kechirishiga, ijtimoiy muammolarni kamaytirishga va jamiyat taraqqiyotiga ijobiy ta’sir ko’rsatmoqda.

Shunday qilib, yosh oilalarni himoya qilish va qo’llab-quvvatlash davlat siyosatining ustuvor yo’nalishlaridan biri bo’lib qoladi. Bu esa nafaqat oilaning, balki butun jamiyatning barqaror rivojlanishini ta’minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
2. Konstitutsiyada oila va nikohga oid normalar.
3. Ijtimoiy himoya tizimi bo’yicha normativ-huquqiy hujjatlar.
4. Oila va yoshlarni qo’llab-quvvatlash bo’yicha davlat dasturlari.
5. Uy-joy siyosati va ipoteka kreditlari bo’yicha davlat dasturlari.
6. Tadbirkorlikni qo’llab-quvvatlash va imtiyozli kreditlar bo’yicha qarorlar.
7. Davlatning ijtimoiy siyosati va oila institutini rivojlantirishga oid ilmiy tadqiqotlar.